

**Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
Средняя общеобразовательная школа №22 г. Владикавказ
имени полного кавалера ордена Славы Коняева В.М.**

УТВЕРЖДЕНА
приказом МБОУ СОШ № 22
от «31» августа 2022 года №50

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Родная литература (влад.гр.)

предмет

7

классы

базовый

уровень

Составитель: Багаева В.В.

учитель родного языка и литературы

г. Владикавказ – 2022

Æмбарынгæнæн ныстуан ирон литературоейы программæмæ 7 къласоен.

Адæмы монон царды кæддæриддæр стыр ахадындынад уыдис фольклор æмæ аив литературæйæн. Уыдоны нывæфтыд æрцыд сæ цард, сæ историйы ахсджиагдæр цаутæ, сæ

зонадон фæлтæрддынад. Уыдоны ис зонды суадон, ныхасы фидауц æмæ бæрзонд идейæтæ.

Дзырдаивадæн йæ нысаниуæг фæуæлдæр ис нæ рæстæджы. Уый рæзгæ фæлтæры хъомыл

кæны гуманизм æмæ граждайнаг идеалтыл, фидар кæны адæмы удварн, уымæй рæзынц монон

æмæ культурон традицитæ. Уымæ гæсгæ скъолайы куысты ахъаззагдæр у литературæ ахуыр

кæнын.

Мадæлон литературæ нымæд у федералон, æнæмæнгхъæугæ предметыл, ног ахуырадон стандартты йын ис сæрмагонд бынат.

Ирон литературæ ахуыр кæныны нысанта:

-литературæйы фæрцы скъоладзауты иумæйаг культурæ рæзын кæнын;

- литературæйы æмбарынад бацамонын;

- литературон уацмысыл æнцой кæнгæйæ, цардæн аргъ кæнын, цард æнкъарын;

-ахуырдызæтæм рæзын кæнын чиныгкæсæджы культурæ;

-ныхасы арæхстдзындæтæ райрæзын кæнын æмæ а.д.

Предметтæй хæрзхъæд ахуыр райсыны мидис, принциптæ, бацауæнтæм алыварсыгæй каст

цауы ахæм **нормативон документты:**

- Уæрæсейы Федерацийы закъон «Ахуырады тыххæй»-йы;

- Ног ахуырадон стандартты;

- Цæгат _____ дывыстон-Аланийы модернизацийы комплексон проекты;

- Ирон национ ахуырады концепцийы ;

- Приоритетон национ проект «Нæ ног скъола»-йы;

- Республикон программæ «Ирон æвзаг»;

Программоейы автортæ: Джыккайты Щамиль, Хъантемыраты Римое, Мамиаты Изетое,

Гуоездоерты Азое.

-2012-2013 ахуыры азы ахуыргæнæн чингуытæ, ахуырадон-методикон æрмæджы номхыгъды.

Программое сфидар кодта Республикое Цоегат Ирыстоны – Аланийы Иумоейаг оемое профессионалон ахуырады министрæд.

Ирон литературæ. Хрестомати. 7кълас. Дзæуджыхъæу, 2010. Автортæ: æлдаттаты В., Гæздæрты А., Дзампарты З.

Программоемæ гоегæ – 51 сахаты. –Фыццаг азы æмбис къуыри - 1 сахат, дыккаг - къуыри 2сахаты.

Стандартты домæнтæм гæсгæ арæст программæтæ æмæ ахуыртæ «филологи»-йæ хъуамæ арæст уой ахæм уагыл.

Мадæлон литературæ:

1) чингуытæ кæсын æмæ литературæ ахуыр кæныны ахадындынад адæймаджы

миддунейы рæстæн цы пайда сты, уый бамбарын; чингуытæ кæсыныл фæцалх кæнын,

2) литературæ адæмы национ-культурон хæзна кæй у, адæмы цард хуыздæр бамбарыны фæрæз кæй у, уый æнкъарын;

3) мадæлон æвзагыл фыст хуыздæр уацмыстæ ахуыр кæныны фæрцы банкъарын кæнын мадæлон æвзаджы коммуникативон-эстетикон гæнæнтæ, мадæлон æвзаг адæмæн сæ химбарынады фæрæз кæй у, уый;

4) хъомыл кæнын:

а) хорз эстетикон æнкъарæнтæ кæмæ ис,

æ) фысгæ æмæ дзургæ ныхасы алыхуызон жанртæй пайда кæнгæйæ, хи хъуыдытæ раст æргом кæнынмæ чи арæхсы,

б) бакаст уацмыс равзарынмæ, уый фæдыл хи хъуыдытæ раргом кæнын чи зоны;

в) уæгъд рæстæг чингуытæ кæсынмæ чи тырны, ахæм чиныгкæсæджы;

5) алыхуызон этнокультурон традицитæ цы аивадон уацмысы æвдыст цæуынц, уый раст æмбарыныл фæцалх кæнын;

б) амонан аивадон уацмысы структурон æмæ эстетикон æвзæрст.

Ирон литературæ ахуыр кæныны предметон фæстиуджытæ

Ирон литературæ ахуыр кæныны сæйрагдæр **нысантæ** сты:

ирон литературæйæ аивадон тексты бындурыл зонындзинæдтæ райсын; литературон уацмыс анализ кæнынмæ арæхстдзинад хуыздæр кæнын;

аивадон уацмыстæ кæсыны культурæ рæзын кæнын.

Уымæ стыр нысаниуæг ис аивадон литературæйы фæрцы удварны хъомылады фарстатыл кусынæн, абоны рæстæгæн аргъ кæнын зонынæн; æгъдау, кад, намыс, патриотизм

æмæ граждайнаг хæстæ цы сты, уый зонынæн; гуманон дунембарынад æмæ национ химбарынадæй хайджын кæнынæн; литературон уацмысы эстетикон æнкъарæнтæ æмбарынæн;

ирон адæмы национ культурæйы сæйраг миниуджытæ литературон тексты агурынæн; ирон

литературæйы нысаниуæг æмбарынæн, йæ бастдзинад æндæр адæмты литературæтимæ,

культурæтимæ иртасынæн.

Стандартæм гæсгæ скъоладзаутæ литературæйæ райсдзысты ахæм зонындзинæдтæ æмæ арæхстдзинæдтæ:

-иумæйаг культурон-литературон арæхстдзинæдтæ: литературон уацмыс арф æнкъарын; ирон литературæйы бастдзинад æппæтдунеон литературæтимæ æмбарын; кæсыны культурæ

бæрзонд кæнын; библиотекæйы, интернеты ифORMаци агурын зонын;

-царды зынаргъдæр цы хæзнатæ сты, уыдон иртасынмæ арæхсын: алыварсы дунемæ уарзон цæстæй кæсын; царды алы фæзындмæ хи цæстæнгас дарын; æмбарын литературæйы

нысаниуæг адæймаджы удварны хъомылады; адæймаджы фауинаг миниуджытæм критикон

цæстæнгасæй кæсын; литературон уацмысы агурын дзуæппытæ зæрдæагайæг фæрстытæн;

-кæсыны культурæ бæрзонддæр кæнынмæ арæхстдзинад: литературон уацмысмæ сфæлдыстадон цæстæнгасæй кæсын; зæрдæмæ хæстæг темæтыл уацмыстæ æвзарын æмæ сæ

кæсын; литературон уацмысы цы дуг æмæ культурæйы кой цæуы, уыдоны æдыл арæзт диалогон

ныхасы архайын; уацмысы сæйраг персонажты миддунейæн æмæ архæйдтытæн аргъ кæнын

зонын;

-ныхас кәнын; ныхасы стильтәй раст пайда кәнын зонын.
ахуыр коеныңц литературоейы истории. Ам оермоег лоевоерд цоеуы хронологион уагыл.
Программоеое хаст оерцыдысты ирон литературоейы ахъазгадоер фоезындтое оемое зынгое

фысджыты уацмыстое. Ёвзоерст цоеуынц, зонанадоен, идейон оемое эстетикон хъомыладон

цас ахъаз сты, уыцы принципное гоесгое.

7-әм кълосы программое домы дарддоер доер скъоладзауты коесын оемое дзурыныл ахуыр

коеның. Ахуырдазутое хъуамое базоней текст оевзарын, йое мидис рафоелгъауын оемое йое

радзурын. Уыдоноен раттын хъоеуы боелвырд зониноегтое автор оемое йе сфоелдыстады

тыххоей. Лоембыноег коесын хъоеуы йое аивдзинады оеууоелтоем. Уый соераппонд, уацмыс

оевзаргоейое, амынд цоеуынц хицоен терминное литературоейы теорийое.

Ахуырдазутое хъуамое базоней, аивадон ныв оемое фоелгонц цы мадзоелттоей ароезт цоеуынц,

уыдон, хъуамое иртасой нывоефтыд оевзаджы роесугъддзинад оемое йое аивадон гоеноентое..

Скъоладзау хъуамое базона уацмыс оемое йое архайджыты тыххоей йое хъуыдытое зоегъын,

цаутоен аргъ коеның, уыдон цардимое боеттын.

7 къласы программәйы мидис.

Адәмон сфәлдыстады хуызтә әмә сәрмагонд спецификон әууәлтә. Кадоег «Батрадз әмә

сохъыр уәйыг Әфсәрон фырт Аләф», «Сослан – тыхагур», « Фоендыр куыд фоезынди», «Кодзырты Таймураз» ,«Ларс оемое Хуха», «Боеоейы фырттое»

Хетәгкаты Къоста бс.

Нигер 2с.

Гәдиаты Секъа 3с

Тугъанты Батырбег 1с.

Мамсыраты Дәбе 3с.

Кочысаты Мухарбег 1с.

Булкъылты Алыксы 2с.

Плиты Грис 1с.

Хъодзаты Әхсар 1с.

Джыккайты Шамил 2с.

Гәдиаты Цомахъ 2с.

Хъуылаты Созырыхъо 2с.

Хъамбердиаты Мысост.1с.

Дзесты Куыдзәг.3с.

Фәрнион Къоста.3с.

Дзадтиаты Тотырбег.2с.

Гафез (Гаглойты Федыр).1с.

Хъайттаты Сергей2с.

Дзаболаты Хазби1с.

Тетцойты Таймураз.1с.

Хъайтыхъты Азәмәт 2с.

Хъодзаты Аѳсар. 1с.

Дзасохты Музафер 3с.

Цæрукъаты Алыксандр.2с.

Малиты Васо. 1с.

Хаджеты Таймураз 1с.

Ходы Камал.1с.

Соейраг домоентое 7 къласы ахуыргоениоегты зонындзиноедтое оемое ароехстдзиноедтое

Скъоладзаутое хъуамое зоной:

- цы уацмыс ахуыр коенынц, уый текст, йое мидис; йое цаутое оемое сое роезт (сюжет); сое

хъайтарты, уыдоны оеуоелтое оемое оемое ахастытое;

-дзырдаивады хуызтое: фольклороей – миф, кадоег, тауроегъ, аргъау, зароег;

литературоейое – радзырд, поэмое, драмое, оемдзоевгое; аивадон фоероезтоеуей – юмор оемое

сатирое, суроет оемое фоелгонц, строфа оемое рифмое, эпитет, метафорое, абарст,

- фоесномыг ныхас (аллегории), символ.

Скъоладзаутое хъуамое ароехсой:

-алыхуызон тексттое раст, аив оемое роевдз коесынмое;

-цы уацмыстое сахуыр кодтой, уыдоны мидис радзурынмое; фоерстытоен боестон дзуапп

доеттынмое;

-уацмысы мидис равдисыноен пълан саразынмое, уыцы пъланыл цыбыр сочинени ныффыссынмое;

-персонажтоен характеристикое доеттынмое;

-хибароей (фоесурокты) цы уацмыстое бакастысты, уыдон мидис радзурынмое, уыдон тыххоей йоехи хъуыды зоегъынмое;

-дзырдуатоеуей оемое хрестоматийы фиппаиноегтоеуей пайда коенынмое.

Уацмыстæ наизустъ ахуыр кæнынмæ:

Чермены таурæгътæй иу.

Аѳбисæндтæ.

Хетæгкаты Къоста. «А-лол-лай», «Мæгуыры зæрдæ», Бирæгъ æмæ хърихъупп», «Лæскъдзæрæн» (скъуыддзаг).

Дарчиты Дауыт. «Гæмæт» (скъуыддзаг).

Илас Аѳрнигон. «Гъæйтт, цы фестут!»

Нигер. «Æз цагъайраг нæ дæн».

Кочысаты Мухарбег. «Фыдыбæстæ».

Литерæтурæ:

1. Джыккайты Ш. Ирон литературæйы истори (1917-1956). Ахуыргæнæн чиныг. – Дзæуджыхъæу, 2002.

2. Ирон литературæ (1917-1956 азтæ). Хрестомати. 2-аг хай. – Дзæуджыхъæу, 1998.

3. Джусойты Н. История осетинской литературы. Кн. 1-ая, 2-ая. – Тбилиси, 1985.

4. Джикаев Ш. Осетинская литература. Краткий очерк. – Орджоникидзе, 1980.

5. Джыккайты Ш. Нæ разагъды лæгтæ. Сфæлдыстадон портреттæ. – Дзæуджыхъæу__

**Кусæн программæ
ирон литературæйæ, 7-æм кълас,
æдæппæт 51 сах**

№	сахæт тæ	нымæ ц	Урочы хуыз, тип	Урочы темæ	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Фæстиуджытæ
1	9		Урок-балц ивгъуыдмæ	Адамон сфæлдыстады хуызтæ æмæ сæрмагонд спецификон æууæлтæ. Сæ ахъаз литературæйы рæзтæн.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахæдзынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзынад гурын кæнын.</p>	<p>Зоной: текст, йæ мидис; йæ цаутæ æмæ сæ рæзт (сюжет); сæ хъайтарты, уыдоны æууæлтæ æмæ æмæ ахастытæ; -дзырдаивады хуызтæ: фольклорæй – миф, кадæг, таурæгъ, аргъау, зарæг; Арæхсой: - тексттæ раст, аив æмæ рæвдз кæсынмæ; - уацмысты мидис радзурынмæ; фæрстытæн бæстон дзуапп дæттынмæ; -уацмысы мидис равдисынæн пълан саразынмæ, уыцы пъланыл цыбыр</p>
2			Ног	Кадæг «Батрадз æмæ	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	Эпос. Нарты кадджытæ.

			<p>зонындзинæ дтæ амоныны урок</p> <p>сохъыр уæйыг Æфсæрон фырт Алæф»- ы сæйраг хъуыды – адæмы намыс æмæ сæ бартæ хъахъхъæнын.</p>	<p>ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын.</p>	<p>«Батрадз æмæ Сохъыр уæйыг Æфсæроны фырт Алæф». Батрадзы патриотон сгуыхт. Адæмы намыс. " Æртæ хистæры раныхæстæ, сæ мидис. Нæртон лæджы хæртæ: сæр сæрмæ хæссын (кад æмæ намыс), патриотизм, рæстдзинад дзурын, хистæр æмæ кæстæры нывыл ахастытæ, гуыбыныл уæздан уæвын, сылгоймагæн æгъдау дæттын. Кадæджы сюжетон арæст. "Уырымæджы æнæном лæппу".</p>
3			<p>Зониндзинæ дтæ иу уагмæ æркæныны урок</p> <p>Кадæг «Сослан – тыхагур»- хъуыды – тыхæвзарæгыл худын.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы</p>	<p>«Сослан-тыхагур». Сосланы балц. Хирвæссондзинад-фыдбылызы хос. «Фæндыр куыд фæзынди». Фæндыр-адæмы фарн æмæ аивадон символ. "Сослан Сатанайы зындоны цадæй куыд фервæзын кодта". "Нарты æмбырд, кæнæ Нарт чи хуыздæрыл куыд</p>

					царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	дзырдтой".
4			урок- «диссæгтæ — нæ разы»	Презентаци. Фæндыр – адæмы фарн æмæ аивадон символ кадæг « Фæндыр куыд фæзынди» -йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	«Фæндыр куыд фæзынди».Фæндыр- адæмы фарн æмæ аивадон символ.
5			урок- «диссæгтæ — нæ разы»	«Кодзырты Таймураз» - ы адæм æмæ æлдæртты быцæу.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,	Таурæгътæ. "Кодзырты Таймураз". "Ларс æмæ Хуха". Санаты Уари. "Бæтæйы фырттæ". "Кодзырты Таймураз". Таурæггы конфликт — адæм æмæ æлдæртты быцæу. Кæсгон æлдары æнæгъдау мита. Ирон мады æгъдау. Таймуразы сгуыхт. Йæ

					<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	хъайтарон мæлæт.
6			Урок-лæвар Семæй	<p>Мыггæгты ахастытæ æмæ быцæутæ «Ларс æмæ Хуха» -йы.</p> <p>Мыггæгты ахастытæ æмæ быцæутæ «Ларс æмæ Хуха» -йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	"Ларс æмæ Хуха". Таурæгъы мидис — мыггæгты ахастытææмæ быцæутæ. Куырттаты уавæр. Хистæрты ныхас. Æфсымæрты лæгдзинад. Се сгуыхт фыдгултимæ тохы. Адæмы ахаст т хъæбатырты сгуыхтмæ.
7			Урок рефлекси	<p>Адæмы ахаст хъæбатырты сгуыхтмæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p>	Адæмы ахаст т хъæбатырты сгуыхтмæ

					<p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
8		Урок-экскурси	Санаты Уарийы таурæгъ «Бæтæйы фырттæ» - йы мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Цæлыккаты Ахмæты куыст адæмон таурæгъыл. Санаты Уари. "Бæтæйы фырттæ". Таурæгъы мидис. Йæ фольклорон æмæ историон бындур. Адæм æмææлдæртты быцæу. Бæтæйы фыртты уавæр, сæ тох намыс æмæ бартыл. Се сгуыхт хъуыддæгтæ. Сæ быцæу кæстгон æлдæрттимæ. Будзи æмæ Аслæнбег — адæмы хæрзгæнджытæ. Сæ трагикон мæлæт. Геройты фæлгонцтæ.	
9		Урок-экскурси	Ирон литературæйы равзæрд.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын,</p>	Ирон литературæйы равзæрд. Йæ рæзты уавæртæ. Йæ бастдзинад истори æмæ цардимæ. Йæ аразджытæ.	

					<p>проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Адæймаг — литературæйы сæйраг æвдисинаг. Литературæйы ахадындзинад: зонынадон, хъомыладон, аивадон. Литературæ æмæ аивады æндæр хуызты бастдзинад.</p>
10	6		урок- портрет	<p><i>Презентаци</i> Къоста – поэт, рухстауæг, адæмы фæтæг. Адæмы царды нывтæ йæ уацмысты.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Къоста — поэт, рухстауæг, адæмы фæтæг. Йæ царды сæйраг цаутæ. Адæмы царды нывтæ йæ уацмысты.</p>
11				<p>Фырт æмæ фыды ахæстытæ «Ныфс» -</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын,</p>	<p>Поэты монолог. Фырт æмæ фыды ахаст</p>

				ы.	<p>ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>кæрæдзимæ. Дыууæ цæстæнгасы цардвæндаг æмæ царды нысанмæ. Сфæлдыстад — фæллоуы хуыз. Поэзийы мидис æмæ æууæлтæ ацы уацмысмæ гæсгæ. "Ныфс" — Къостайы адæмондзинады поэтикон нывæст.</p>
12		Урок- балц ивгъуыдмæ	«Хъуыбады» - йы мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад</p>	<p>Уацмысы мидис. Сидзæры уавæр. Фыййауы цард. Фæндырдзæгъдæджы цард æмæ хъысмæт. Йæ зарджыты мидис, йæ бæллицтæ. Æрдзы нывты символон (аллегориян) мидис. Поэт æмæ фæндырдзæгъдæджы æмхуызон миниуджытæ.</p>	

					гурын	
13			Урок-раныхас	Хæххон царды нывтæ «Магуыры зæрдæ» -йы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад</p> <p>гурын</p>	Хæххон царды нывтæ. Магуыр адæмы зын уавæр æвадат хæхты . Фæллойдæнæг адæймаджы ныфс æмæ оптимизм.
14			Урок-раныхас	Лирикон хъайтары бæллицтæ «Тæхуды» -йы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы</p>	Лирикон хъайтары бæллицтæ — адæймаджы æхсызгондæр фæндиæгтæ. Поэты фæндон — адæмæн лæггад кæнын.

					<p>царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
15				<p><i>Презентаци</i> Æрдзы нывтæ, сæ нысаниуæг «Всати» - йы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
16	5			<p><i>Презентаци</i> Гæдиаты Секъайы цард æмæ сфæлдыстад. Секъа- адæмон фыссæг.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,</p>	Секъайы царды хабæрттæ

					<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
17		фæсауон мæ экскурси	«Арагуийы Ерыстау æлдар» - ы мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Уацмысы мидис. Адæмы тох сæ бартыл.	
18		Тексты анализ	Адæмы тох сæ бартыл.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p>	Уацмысы мидис. Адæмы тох сæ бартыл.	

					<p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
19		Тексты анализ	Радзырд «Бæхдавæг»- ы мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Радзырды мидис. Къæрных æмæ кусæг лæппуты хицæн æууæлтæ. Фыдгæнæг — фыдвæндаг. Гуыйманы мидхъуырдухæн æмæ йæ фæсмон. Уацмысы гуманистон хъуыдытæ.	
20		Хи æмæ искæй архæйдтытæ м хъус дарыныл	Гаглойты Рутен. Галуан æмæ уынг – дыууæ царды æвдисæнтæ «Цард» - ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын,</p>	Радзырды мидис. Зымæджы нывтæ. Галуан æмæ уынг — дыууæ царды æвдисæнтæ.	

			фæцалх кæныны урок		проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	Хъæздгуыты цард æмæ æгъдæуттæ.
21				<i>Презентаци.</i> Коцойты Арсени цард æмæ сфæлдыстад. Арсен зианхæссæг æгъдæутты ныхмæ.		Арсены царды цаутæ. Арсен зианхæссæг æгъдæутты ныхмæ тохгæнæг.
22			Тексты анализ	<i>Презентаци.</i> Радзырд «Дадолты мæт» -ы мидис.		«Дадолты мæт» -ы мидис.
23	2			Пьесæ «Гæдыйы къах цыбыр у» - йы сюжет æмæ архайд.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Пьесæйы сюжет æмæ архайд. Йæ конфликт. Сауджын æмæ моллойы быцæу. Сæ дин æмæ сæ хи́ны нысан.

					<p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
24				<p>Презентаци. Гæдиаты Цомахъ. Цомахъы цард æмæ сфæлдыстад. Зымæджы æмæ уалдзæджы символон мидис æмдзæвгæ «Фæндон».</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Фыссæджы царды цаутæ. Цомахъ — рухсад æмæ сæрибарыл тохгæнæг. Æрдзы нывтæ æмæ мæгуыр адæмы уавæр. Поэ ты фæндиæгтæ адæмы амонд æмæ сæрибар цардыл. Зымæг æмæ уалдзæджы символон мидис</p>
25	2			<p>«Хуры тын», «Бæлон», «Ме' фсымæрмæ» -йы иумæйаг идейон ахаст.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p>	<p>Ахæстоны фыстытæй". Сæ æнтысты хабар. Сæ иумæйаг идейон ахаст. Эпиграфы нысаниуæг. "Хуры тын". Ахæсты уæззау уавæр. Йæ цин æмæ йæ хъыг. Хуры рухс -сæрибары аллегорийы фæлгонц.</p>

				<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>"Бæлон". Ахст лæджы ахаст сæрибар бæлонмæ. Мысинæгтæ æмæ фæндиæгты сæвзæрд. Поэты бæллицтæ - сæрибар æмæ уарзондынад. "Хæлæг". Ахæсты тыхст, йæ тырнындынад сæрибармæ, фыдыбæстæм. "Ме 'фсымæрмæ". Ахæстны цæстуынгæ æрхæндæг ныв. Ахст адæймаджы зæрдæйы уаг уыцы зындыны уавæры. Ахæстон æмæ æддаг дунейы контрастæ. Лириконт геройты бæллицтæ. Патриоты æнкъарæнтæ</p>
26			<p><i>Презентаци.</i> Нигеры цард æмæ сфæлдыстад. Поэмæ «Бадилон симд» - ы мидис.</p>	<p>Регулятивонт: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативонт уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p>	<p>Поэмæйы мидис. Бадилон æлдæртты цард. Сæ куывд æмæ йæ нысан. Се 'гъдæуттæ æмæ сæ зондахаст. Фацбайы удыхъæд. Йæ трагиконт хъысмæт. Саг æмæ куыйты æмбисонт. Йæ ахаст поэмæйы сюжетмæ.</p>

					<p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
27	3			Æрдзы уаг æмæ йæ аивадон мидис уацмысы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Æрдзы уаг æмæ йæ аивадон нысаниуæг.
28				Хъуылаты Созырыхъо. «Тотрадзы зарæг» -ы хуымæтæджы лæджы сгуйхт..	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p>	Поэмæйы мидис — хуымæтæг ирон лæджы сгуйхт. Тотырадзы балцы нысан. Хъæсойы æгъдау æмæ уæздандзинад. Дардбæстаг æлдæртты уаг. Идæдз усы зондахаст, йæ фæндон.

				<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	Тотырадзы зонд.
29			<p>Хæххон лæджы цард «Муссæйы скъола» - йы. Хицæн фæлтæрты ахаст ахуырадмæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>Хæххон лæджы цард. Муссæйы хæстон хъуыддæгтæ. Йæ бæллиц — скъола саразын. Адæмы æмбырд. Хицæн фæлтæрты ахаст ахуырадмæ. Хæрзгæнæг адæймаджы амонд.</p>
30			<p>Хъамбердиаты Мысост. Æмдзæвгæтæ: «Чызгимæ ныхас», «Æхсæвæддæ»- йы сæйраг хъуыдытæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын</p>	<p>Æрдзы диссæгтæ, æхсæвы нывтæ. Æрдз æмæ адæймаджы цард. Æрдзы фидуц — поэзийы суадон. Лириконтæ геройы</p>

					<p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	патриотизм
31	5		урок-лекци	<p>Презентаци. Дзесты Куыздæджы царды хабæртгæ. Радзырд «Хорхæссæг» -ы архайд æмæ цаутæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын</p> <p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	"Хорхæссæг". Архайд æмæ цауты рæстæг. Хæххон æвадат царды нывтæ. Хоры сæфт. Адæмы катый. Фыд æмæ фырты балц.
32			Тексты анализ	Тох царды сæрвæлтау æрдзы тыхтимæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын	Тох царды сæрвæлтау æрдзы тыхтимæ. Трагикон хъысмæт æмæ

				<p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>йæ аххосæгтæ. Радзырды гуманистон хъуыдытæ.</p>
33		Урок- зонындзи нæдтæ хъахъхъæ нын	Пейзажы ахадындзинад уацмысæн.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Пейзажы ахадындзинад уацмысæн.</p>

34			урок-лекци	<p>Презентаци. Фæрнион Къоста. Дзæрæхохты Хадзы – Мураты сгуыхтытæ «Хъæбатыр Цæргæс» -ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>Фæрнионы царды хабæртгæ."Хъæбатыр цæргæс". Дзæрæхохты Хадзы-Мураты сгуыхтытæ. Æцæгдынад æмæ æрхъуыды ацы радзырды. Адæмы ахаст хъайтармæ.</p>
35			Тексты анализ	<p>Хъайтары тохы нысан уацмысы</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды,</p>	<p>Хъайтары тохы нысан. Йæ фæзминаг миниуджытæ. Сæрибар æмæ патриотизмы мотивтæ радзырды.</p>

					мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
36	4		телеурок	Сæрибар æмæ патриотизмы мотивтæ радзырды. Киноныв «Жизнь, ставшая легендой» - мæ бакæсын.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
37			Урок-беседа	Кочысаты Мухарбег. Хæст æмæ адæймаджы хъысмæт «Хъама», «Адæмы маст» -ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Поэты хъысмæт. "Мæ хæс". Хæст æмæ адæймаджы хъысмæт. Патриоты хæс, йæ тохы нысан. Поэты бынат æхсæнады царды. Адæймаджы намыс æмæ сæрыстырдзинад. "Фæстаг салам". Хæстоны хъысмæт. Поэт-патриоты ард. "Хъама". Йæ темæ.

					<p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Поэты ахаст йæ хотыхмæ рæстæджы ивæнты. Поэты фæдзæхст — сæрибар æмæ фыдыбæстæ хъахъхъæнын, тохмæ цæттæ уæвын. "Адæмы мæт". Æмдзæвгæйы темæ — знæгты æрбабырст æмæ советон адæмы патриотизм. Поэты ныфс æмæ оптимизм, йæ сидт уæлахизыл тохмæ.</p>
38		Урок-беседа	Мамсыраты Дæбе. Цауты историон рæстæг - «Цыт»- ы. Дыууæ хæдзары царды дыууæ уавæры æвдисæнтæ.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Дæбе — зынгæ ирон фыссæг. "Цыт". Цауты историон рæстæг. Дыууæ хæдзары царды дыууæ уавæры æвдисæнтæ. Дзынгайы уаг, йæ удыхъæд, йæ хъысмæт. Цолайы цардвæндаг. Йæ монон рæзт æхсæнадон царды. Цыт æмæ намысы мидис дыууæ æхсæнады. Уацмысы идейæ — фæллойдæнæгæн кад кæнын.</p>	

39	2		Иумæйаг хатдзæг кæныны урок	Презентаци. Дзынгайы удыхъæд.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
40			Тексты анализ	Уацмысы идейæ – фæллойгæнагæн кад кæнын.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды,</p>	

					мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
41	2		Н/Р/К	Изложени скъуыддзаг «Цыт»- æй	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
42			Урок- беседæ	Калоты Хазби. Презентацæ. Поэты фæдзæхст «Фæстаг салам»- ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	Поэты хъысмæт. Йæ лирикайы мотивтæ. Сæрибары хæстоны сгуйхт æмæ кад. "Фæстаг салам". Æвзыгъд лæппуйы хъуыдытæ хæстмæ цæугæйæ. Йæ лæгдзинад. Йæ ныфс, йæ идеалтæ. Сыгъдæг уарзондзинад æмдзæвгæйы.

					<p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
43	3		Тексты анализ	"Кард"	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Хæстон уавæр. Мады фæдзæхст йæ фыртæн — фыдæлты кард кадимæ дарын. Тохон фæлтæрты бастдзинад, хъайтарон традицтæ.
44			у рок- балц ивгъуыдмæ	Джыккайты Шамил.Сосланы хæстон сгуйхтытæ «Дауыт Сосланы хъынцъым» -ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p>	текст раст, аив æмæ рæвдз кæсынмæ; - уацмысты мидис радзурынмæ; фæрстытæн бæстон дзуапп дæттынмæ; -уацмысы мидис равдисынæн пълан саразынмæ, уыцы

					<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>пъланыл цыбыр сочинении ныффыссынмæ; -персонажтæн характеристика дæтттынмæ; -, уыдон тыххæй йæхи хъуыды зæгъынмæ; -дзырдуатæй æмæ хрестоматийы фиппаинæгтæй пайда кæнынмæ.</p>
45		Урок- беседæ	Дзадтиаты Тотырбег.Тотырбед жы цардæй фыст.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>текст раст, аив æмæ равдз кæсынмæ; - уацмысты мидис радзурынмæ; фæрстытæн бæстон дзуапп дæтттынмæ; -уацмысы мидис равдисынæн пълан саразынмæ, уыцы пъланыл цыбыр сочинении ныффыссынмæ; -персонажтæн характеристика дæтттынмæ; -, уыдон тыххæй йæхи хъуыды зæгъынмæ; -дзырдуатæй æмæ хрестоматийы фиппаинæгтæй пайда кæнынмæ.</p>	

46	2		Тексты анализ	<i>Презентаци.</i> «Уæлдæфы-ирон чызг».	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Аив дзурын.
47			Урок-беседæ	Гафез (Гаглойты Федыр).Цæф æфсæддоны уавæр æмæ сгуйхт «Зарæг царæнбоныл» -ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды,</p>	Поэмæ – монолог, йæ аивадон æууæлтæ.Хæст æмæ хæстон. Цæф æфсæддоны уавæр. Йе сгуйхт. Йæ фæстаг хъуыдытæ цард æмæ намысыл. Поэмæ-монолог, йæ аивадон æууæлтæ.

					мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
48	2			Хъайтгаты Сергей Радзырд «Ирæд» -ы мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Проблемон фарстатæн дзуапп дæттын.
49				Хистæры фарн хъахъхъæнын – уацмысы сæйраг хъуыды.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	

					<p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
50	1			<p>Дзаболаты Хазби «Фашисттæ æхсынц Пушкины» ы генийы æнæмæлæт</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Дзаболаты Хазби — поэт. Йæ лирикон мотивтæ. Фашистты фыдракæндтæ. Сæ ахаст культурæмæ. Фашизм — адæм æмæ сæрибары знæгтæ. Поэты хъысмæт. Гени — æнæмæлæт. Уацмысы актуалон идеятæ.</p>
51	3			<p><i>Плиты Грис.</i> Хæсты æвирхъау фæстиуджытæ «Мад» -ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p>	<p><i>" Хæсты æвирхъау фæстиуджытæ. Мад æмæ йæ сидæр сабийы хъысмæт. Мады сидт сабырдзинадмæ. Презентаци</i></p>

				<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
52	2		<p>Плиты Грис.Балладæ «Иунæджы кадæг» - ы фольклорон бындур.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>Балладæйы фольклорон бындур. Иунæджы уавæр, йæ трагикон хъысмæт. Абырджыты фыдракæнд. Æрдз фыдракæнды ныхмæ. Адæмы рæстаг тæрхон. Уацмысы гуманистон идейæтæ — тæригъæд нæ тайы,</p>
53	2		<p>Букъуылты Алыкци Радзырд «Æвдæдзы хос» -ы мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын</p>	<p>Радзырды мидис. Дыууæ цæстæнгасы æхсæнадон куыстмæ..</p>

					<p>хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
54	2		Тексты анализ	Сæйраг архайджыты зондахаст.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	Сæйраг архайджыты зондахаст, сæ удыхъæды миниджытæ. Адæймаджы хордзынады æууæлтæ
55	1			Тетцойты Таймураз. Таймуразы лирикæйыл	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p>	. "Мæ Дигори мæйрохс", "Мæ гъæу". Рæсугъддынад

				афæлгæст.	<p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	æнкъарын — уды фидауц. Патриотон хъуыдытæ — поэзийы мидис.
56	2		Урок- диссæгты фæз	<p>Презентаци. Хъайтыхъты Азæмæт Таурæгъ «Ус богал» -ы мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	Уацмысы сюжет.

57	1		Урок-беседæ	Зæхх – царды фæрæз.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Адæмы быцæу.
58			Урок-беседæ	Хъодзаты Æхсар.Къостайы стыр куыст æмæ граждайнаг сгуйхт «Къостайы хæдзар» - ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p style="text-align: center;">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p style="text-align: center;">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды,</p>	

					мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мæдæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
59				Дзасохты Музафер Зонд – æнамонды хос «Къостайы мидныхасы» -ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзæджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мæдæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
60	2		Тексты анализ	Радзырд «Бæхы цæссыгтæ» -йы мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын	

					<p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
61	1			<p><i>Цæрукъаты</i> <i>Алыкандр.Презентаци.</i> Адæймаг æмæ райгуыраен бæстæйы иудзинад «Гъеуæдæй куы зонин...»</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонин, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонин æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p align="center">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
62	1		Балц-ивгъуыдмæ	<p><i>Малиты</i> <i>Васо.Презентаци.</i> Скифтæ – иры номдзыд фыдæлтæ «Скифтæ» - йы</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p align="center">базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонин, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонин æмбаргæ куыст</p> <p align="center">коммуникативон уаа</p>	Авторы фæдзæхст: аразын – царды хос, адæмы фарн.

				<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	
63	1	Урок- беседаæ	<p><i>Хаджеты Таймураз Презентации.</i> Хæххон æрдзы нывтæ «Мæ рох къуым» -ы.</p> <p>«Ирыстонмæ»</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын</p>	<p>Зоной: текст, йæ мидис; йæ цаутæ æмæ сæ рæзт (сюжет); сæ хъайтарты, уыдоны æууæлтæ æмæ æмæ ахастытæ; -дзырдаивады хуызтæ: литературæйæ – радзырд, поэмæ, драмæ, æмдзæвгæ; аивадон фæрæзтæй – юмор æмæ сатираæ, сурæт æмæ фæлгонц, строфа æмæ рифмæ, эпитет, метафорæ, абарст, фæсномыг ныхас (аллегии), символ. Арæхсой: - тексттæ раст, аив æмæ рæвдз кæсынмæ; - уацмысты мидис радзурынмæ; фæрстытæн бæстон дзуап дæттынмæ; -уацмысы мидис</p>

						равдисынæн пълан саразынмæ, уыцы пъланыл цыбыр сочинении ныффыссынмæ; -персонажтæн характеристика дæттгынмæ; -, уыдон тыххæй йæхи хъуыды зæгъынмæ; -дзырдуатæй æмæ хрестоматийы фиппаинæгтæй пайда кæнынмæ.
64	2		Урок-беседа	Ходы Камал. Ирон зарæг – царды хъæлæс, æхсар æмæ намысы фидиуæг æмдзæвгæ «Кæмдæр ирон лæппутæ зарынц» - ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	Фыдыуæзæг уарзыны темæ. Лирикон хъайтары цæстæнгас царды иууыл егъаудæр хæзнатæм (райгуыраен къона, ныййарæджы узæлд, хи къухвæллоу)
65-					Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	

67					<p>ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
68	1		хатдзæгæт кæныны урок	Компьютерон тест рацыд рацыд æрмæгæй .		